

CO₂ – PRESTATIELADDER

ACTIEPLAN

Versie 20/07/2019

Victor Buyck heeft zich tot doel gesteld om het energieverbruik en de CO₂-emissies jaarlijks te verminderen. Victor Buyck stelt zich dit als taak binnen de peiler *milieu en energie* van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Bovendien is rationeel energiegebruik rechtstreeks gekoppeld aan terugschroefing van productiekosten.

Gezien de complexiteit van haar opdrachten is dit geen sinecure. Enkele voorbeelden: een groot deel van het energieverbruik gaat naar verwarming van de productiehallen. Dat verbruik is sterk gerelateerd aan de schommelingen van het weer. Victor Buyck is in diverse landen actief. Dat betekent dat transport van goederen (wegverkeer, scheepvaart) en personen (wagen, vliegtuig, trein) sterk gerelateerd is aan de locatie van de projecten. Nog een voorbeeld is de intensiteit van de uit te voeren werken op de bouwplaats. Dit heeft zijn impact op het verbruik van gasolie (rode diesel). Als er geen elektriciteit ter beschikking is op de werven, is men genoodzaakt generatoren te gebruiken, die werken op diesel.

Om deze variabelen op het verbruik en de gerelateerde CO₂-emissies te begrijpen heeft men tot doel gesteld een beter inzicht te verwerven in de energiestromen. Dit doen we stap voor stap en op een structurele manier. Hiertoe heeft Victor Buyck zich voorgenomen om dit te realiseren volgens de norm ISO 50001 rond energiemanagement. Het systeem werd voor het eerst extern geauditeerd en gecertificeerd in december 2012.

Het bijkomend inzicht willen we verwerven op een aantal gebieden:

- Aardgasverbruik voor verwarming
- Elektriciteitsverbruik op een 20-tal strategische locaties: eind 2018 werd een nieuw energiemonitoringssysteem aangekocht dat begin 2019 werd geïmplementeerd namelijk van de firma Enprove ipv Socomec

Hiervoor zullen een aantal energieprestatieindicatoren worden opgesteld en opgevolgd. Waar nodig wordt een teller geplaatst. Sinds eind vorig jaar werd dit aan monitoringsoftware gekoppeld. Ook de site Wondelgem werd mee opgenomen in de monitoring, rapportage en opvolging.

Sedert 2012 worden alle leidinggevendenden nog actiever betrokken bij domeinen zoals kwaliteit, milieu en veiligheid. Binnen de werkgroep milieu en energie wordt steeds gezocht naar nieuwe doelstellingen, die dan binnen de betreffende afdeling verder aangepakt worden.

We willen hierbij een overzicht geven van de acties die gerealiseerd zijn en die ook nog lopende zijn.

MF 331-1 Overzicht doelstellingen eerste helft 2019

Nr	Thema	Verantw.	Doel	Geplande maatregelen	KPI	Geslaagd als	Status
2015-3	Klimaat en energie:	Tom	Verminderen van het energieverbruik door optimaliseren van verlichting	Uitvoeren van een relighting project. Vergelijking van LED-metaalhalide/E-block	Opgenomen vermogen of verbruik/branduur voor en na de installatie	In kaart gebracht is hoe we het meest efficiënt de verlichting kunnen aanpassen en ivf het resultaat een actieplan opstellen	Hallen 5 en 7 werden uitgerust met LED-verlichting, in 2018 liepen de werken in hal 4 ten einde. Een offertevraag bij verschillende leveranciers werd gelanceerd.
2015-8	Klimaat en energie:	Annelies	Verminderen CO2-uitstoot door gebruik van alternatieve energieopwekking	100% groene stroom aankopen/jaar aankopen vanaf 2016	% groene stroom	Groene stroom aangekocht	Uitgevoerd. De CO2-uitstoot voor scope 2 is hiermee sterk gedaald. Ook bij nieuwe contractonderhandelingen zal dit terug gevraagd worden.
2015-10	Klimaat en energie:	Tom	Gasverbruik verminderen	-3% jaarverbruik	Relatief verbruik (kWh) ivf aantal graaddagen	Vervangen stookketel burelen en isoleren leidingen: vervangen ketel is niet gebeurd	Het jaarlijks verbruik van de ketel is geraamd op 200.000 kWh/jaar. De terugverdientijd bedraagt 10-12 jaar, wat te lang is. Een aantal kleinere acties (buitenvoeler, trekregelaar en buisisolatie) zijn wel haalbaar bevonden en werden eind 2016 uitgevoerd (in de loft gebeurde dit in september 2017). Een betere regeling met de huidige installatie is niet mogelijk. Dit werd in het voorjaar van 2019 onderzocht.
2015-11	Klimaat en energie:	Tom/ Kris	Verminderen van de warmteverliezen in de schildershallen van Eeklo en Wondelgem	Afdichten van luchtlekken en niet-geïsoleerde delen	Aantal haalbare geachte maatregelen uitgevoerd.	90% van de maatregelen met beste potentieel uitgevoerd indien kostenefficiënt	De haalbare luchtlekken werden afgedicht. Poorten worden zoveel mogelijk gesloten gehouden.
2015-16	Risico-beheersing:	Hans	Verminderen van risico's op incidenten met diesel	Interne periodieke controle werftanks. Onveilige tanks elimineren en zonodig vervangen	Aantal werftanks jaarlijks gecontroleerd	100% gecontroleerd (niet onderheving aan Vlarem-wetgeving)	De werftanks zijn gecontroleerd in 2018 en een tweede deel in 2019 (niet alle tanks zijn op de site aanwezig bij controle). Er dienden geen tanks vervangen te worden. Er wordt sinds kort ook rechtstreeks overgepompt vanuit de tank naar de generator (zonder verdeelslang). Hierbij worden lekverliezen uitgesloten.
2015-18	Duurzaam grondstoffen-beheer:	An	Verminderen van de ongesorteerde afvalfractie 'restafval'	Samenstelling van het restafval en scheidingsopties onderzoeken.	kg restafval/jaar: checken of het aantal kg restafval gedaald is de voorbije jaren	Potentieel onderzocht en gepaste maatregelen ondernomen	Bijkomende fracties worden sinds 2018 selectief ingezameld: harde plastic, isomo, folies en glas. Toolboxmeeting werd georganiseerd: welke fractie moet waarin verzameld en op welke manier afgevoerd worden.
2015-23	Duurzaam grondstoffen-beheer:	Erik	Actualiseren rioleringsplan en opmaken waterbalans	Rioleringsplannen verzamelen en op één plan zetten	Afgewerkt rioleringsplan	Rioleringsplan afgewerkt op opgesteld met een voldoende mate van juistheid	In Eeklo staat het rioleringsplan op punt, nog niet in Wondelgem. Dit wordt ingepland voor het najaar van 2019.
2015-25	Risico-beheersing:	Patrick	Diverse acties uit het JAP realiseren	De acties uit het JAP realiseren	Aantal acties uit het JAP gerealiseerd	70% afgerond	Wordt opgevolgd door de preventieadviseur.

2015-26	Mensvriendelijk ondernemen :	ADCl	Nieuwe medewerkers beter begeleiden voor het ontwikkelen van hun competenties en opvolgen van de vooruitgang ervan	Ontwikkelen competentietraject voor courante functieprofielen	Model competentietraject voor courante functieprofielen opgemaakt	Model competentietraject voor courante functieprofielen opgemaakt	Dit wordt verder uitgewerkt door de dienst HR. Ook in het kader van onze deelname aan het Charter Duurzaam Ondernemen.
2015-27	Dialoog met stakeholders :	An + management	Jaarlijks een stakeholdergroep benaderen en overleg plannen	Dialoog met de werknemers, klanten en andere stakeholders	Verslag van dialoog beschikbaar	Jaarlijkse dialoog uitgevoerd	Gezien de beperkte respons (maar een paar stakeholders toonden interesse) en het vertrek van de vorige CEO, wordt het stakeholderoverleg niet terug ingepland. Alle stakeholders hebben het duurzaamheidsverslag ontvangen (er bestaat tevens een Engelstalige versie). Dit zal periodiek ge-updated worden.
2015-28	Maatschappelijk engagement:	An + management	Jaarlijks een maatschappelijk georiënteerde actie ondernemen	Elke werknemer krijgt de kans om een dag vrijwilligerswerk te verrichten tijdens de arbeidstijd	% werknemers dat vrijwillig deelneemt aan een actie	Een aantal Blue Days hebben plaatsgevonden	Blue Day wordt dit jaar verder gezet, iedereen die wil mag deelnemen (geen verplichting).
2015-29	Integratie van duurzaamheid in het beleid:	Annelies VDV	Praktische invulling geven aan beleidsstandpunten mbt MVO	Opstellen etische gedragscode	Gedragscode opgesteld en gecommuniceerd	Gedragscode opgesteld en gecommuniceerd	Verder uit te dragen door ambassadeurs.
2016-1	Mobiliteit:	Stijn	Stimuleren van duurzamere vervoerswijzen voor zakelijke verplaatsingen naar de werf	Bereikbaarheidsfiches werven	Bereikbaarheidsfiches opgesteld Aantal treinritten	Medewerkers de mogelijkheden kennen en effectief in overweging nemen	Per project wordt dit bekeken door de betreffende projectingenieurs.
2016-2	Mobiliteit:	Mario	Onderzoeken of de CO2-emissies gereduceerd kunnen worden door meer goederen per trein te transporteren	Trein voor goederentransport	Bij voorkeur trein gebruiken indien mogelijk	Duidelijk in welke situaties goederentransport mogelijk zijn	Wordt steeds bekeken, maar was in 2018/2019 nog niet mogelijk. Geen enkele werf was bereikbaar voor het spoor, of was er toegang voor zo grote stukken.
2016-3	Mobiliteit:	An/dienst HR	Vastleggen welke stimuli duurzamer woon-werk kunnen bevorderen zoals flexibele fietsvergoeding en carpoolvergoeding	Flexibele fietsvergoeding	Fietsvergoeding wordt opgetrokken	Mogelijke maatregelen zijn opgesteld met akkoord van de betrokkenen	Fietsvergoeding wordt uitbetaald maar niet verhoogd (0,15 €/km). Fietslease zal worden onderzocht in de tweede helft van het jaar.
2016-6	Stakeholder dialoog:	Annelies DCI	Meer en effectiever communiceren met de werknemer als interne stakeholder	Interne communicatie met schermen in sociale ruimtes	In alle sociale ruimtes een communicatiescherm aanwezig.	Nieuwe schermen zouden niet dienen voor effectieve communicatie	Schermen met aanduiding van de ongevalcijfers, ernst- en frequentiegraad zijn geplaatst in Eeklo en Wondelgem. Kleine boodschappen kunnen via het platform van de uurregistratie (T-time) meegegeven worden.
2016-10	Klimaat en energie:	Annelies VDV	Vergroten energiebewustzijn	Jaarlijkse analyse energierekeningen van alle gebouwen	Tijdig energierekening geanalyseerd en gecommuniceerd	Methodologie is vastgelegd, voor eerste maal voor 2015 is uitgevoerd en nodige bijstellingen voor verfijning zijn bepaald	Communicatie via milieumails, toolboxes en beleidsverklaringen. Periodiek wordt er ook uitleg gegeven bij het WPLO.
2016-14	Mobiliteit:	Conny	Regelmatige controle bandenspanning voertuigen verhogen	Jaarlijkse controle bandenspanning bedrijfsvoertuigen	% voertuigen gecontroleerd	25-50%	Controle van bandenspanning is opgenomen in de taken van de autogarages die het onderhoud van de bedrijfsvoertuigen uitvoeren. De werknemers met een bedrijfswagen kunnen dit zelf uitvoeren aan de eigen pomp. Een compressor voor de banden van de

							camions is aanwezig maar moet nog aangesloten worden in een specifieke container hiervoor.
2016-15	Klimaat en energie:	Mario	Bewustwording brandstofverbruik van bedrijfsvoertuigen	Opleiding 'het nieuwe rijden' organiseren voor vrachtwagenchauffeurs	Aantal chauffeurs opgeleid	>75% chauffeurs	Alle chauffeurs zijn hiervoor opgeleid ondertussen. Als hun attest komt te vervallen wordt deze opleiding opnieuw ingepland.
2015-13/1	Klimaat en energie:	Annelies/An	Verminderen van de CO2 uitstoot Scope 1+2	Zie doelstellingen	Ton CO2/jaar, rekening houdend met de gepresteerde uren	Jaarlijkse vermindering met 2%/jaar, voor de som van scope 1 en 2, rekening houdend met de gepresteerde uren	De emissies bedroegen 87,3% in 2018 tov 2009, ons doel was 82% (niet gehaald door het hoge aardgasverbruik bij het project S690 en het hoge dieselvebruik bij project 2048).
2015-13/2	Klimaat en energie:	Annelies/An	Verminderen van de CO2 uitstoot Scope 3	Zie doelstellingen	Ton CO2/jaar, rekening houdend met de gepresteerde uren	Verbeteren verfrèndement mat 1% per jaar tov 2014	Het verfrèndement bedroeg in 2014, 35% en in 2018 46% (streefdoel was 39%). Dit wordt dus ruimschoots gehaald.
2015-13/3	Klimaat en energie:	Annelies/VDV/An	Verminderen van de CO2 uitstoot Scope 3	Zie doelstellingen	Ton CO2/jaar, rekening houdend met de gepresteerde uren	Vermindering met 5% tegen 2020 ten opzichte van 2015 door overschakeling op CNG en elektriciteit	In 2015 bedroeg de gemiddelde CO2-uitstoot van de bedrijfswagens 143 g, in 2018 was dat 134 g. Dit is een reductie met 6%. Ook in 2019 wordt de overschakeling naar een duurzamere bedrijfsvloot verder onderzocht.
2018/1	Klimaat en energie:	Tom	In dienst name van ander energiemonitoringssysteem	Monitoring via ENPROVE	In kaart brengen van grootverbruikers, op zoek naar meest efficiënte reductiemaatregelen	In kaart brengen van grootverbruikers, op zoek naar meest efficiënte reductiemaatregelen	Implementatie systeem ENPROVE, wel een paar kinderziektes bij de opstart van het systeem.
2018/2	Klimaat en energie:	An	Gebruik van windenergie onderzoeken in Wondelgem, PV in Eeklo	Bepalen of een project met hernieuwbare energie mogelijk is.	Haalbaarheid onderzoeken	Haalbaarheid werd onderzocht	Victor Buyck heeft zijn goedkeuring gegeven om de windmolen deels op onze terreinen te plaatsen. De vergunningsprocedure voor de windmolen in Wondelgem zal opgestart worden. Tweede ronde (kleinere oppervlaktes) offertes PV installaties worden opgevraagd voor Eeklo.
2018/3	Klimaat en energie:	Tom	Controle op persluchtlekken door externe firma Atlas Copco	Afspraak met Atlas Copco voor audit bedrijf	Daling in verbruik compressor	Het aantal persluchtlekken is gereduceerd	Atlas Copco heeft een volledige bedrijfsaudit uitgevoerd eind 2018, alle persluchtlekken werden weggewerkt. De lekken worden tevens een paar keer per jaar gemonitord. Aan alle werknemers werd een oproep gelanceerd om een (al dan niet hoorbaar) lek zo snel mogelijk te melden aan de onderhoudsdiensten.
2018/4	Klimaat en energie:	Hans	Gebruik van slijpschijven van 3M die minder energie verbruiken	Aankoop van enkel nog schijven van 3M	Energiereductie	Gebruik van 3M schijven op het volledige bedrijf	Eind 2018 worden overal op het bedrijf deze slijpschijven gebruikt. Er is een becijferd voordeel aan verminderd verbruik van 5192 kWh electriciteit.
2018/5	Klimaat en energie:	Hans	Gebruik van LED-tubes op de werven	Verder gebruik van LED-tubes op alle werven	Energiereductie met 50 MWh	Gebruik van LED-tubes op alle werven	Uitbreiding nog voorzien naar 180 stuks waarvan 120 op de werven. Dit is volledig geïmplementeerd eind 2018/begin 2019.
2018/6	Klimaat en energie:	Hannes/Wesley	Reductie van papierverbruik	Enkel plannen laten plotten op afroep, zie document Steel Connect	Papierverbruik met 25% dalen tov 2016	Papierverbruik gedaald en CO2-uitstoot gereduceerd (streefdoel naar -2000 kg CO2)	In voege in Eeklo en Wondelgem. Papierverbruik met 64% gedaald in 2016 tot 2018. Dit wordt verder doorgevoerd in alle afdelingen. Op termijn zal deze afname zich stabiliseren. Dit is ook heel projectafhankelijk (bv. voor gebouwen veel meer tekeningen nodig dan voor bruggen).